

Statens vegvesen

Til Landets kommuner v/Rådmannen

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/telefon:
Pål Rosland / 22073488

Vår referanse:
18/145199-1

Deres referanse:

Vår dato:
16.08.2018

Ny nettløsning med varsling av luftkvalitet blir tilgjengelig i alle kommuner fra slutten av 2018 – kommunens ansvar og bidrag

Ny nettløsning med varsling av lokal luftkvalitet i hele Norge lanseres mot slutten av 2018. Den vil informere innbyggerne og kommunen om forurensningsnivået og gi helseråd dersom det er varslet moderat eller høyere luftforurensning. Kommunenes ansvar og bidrag er beskrevet i dette brevet.

Luftforurensning er en av de viktigste faktorene til uønskede helseeffekter i Norge. Kommunen har plikt til å følge opp dette. Den nye nettløsningen skal bidra til å styrke kommunes arbeid med lokal luftkvalitet, men løsningen er avhengig av kommunens deltakelse. Vi ber om en tilbakemelding på hvordan dere ønske å delta i varslingstjenesten.

Ny nettløsning for varsling av luftkvalitet

Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Statens vegvesen, Miljødirektoratet og Meteorologisk institutt har gått sammen om å utvikle landsdekkende varsling av luftkvalitet.

Planen er å publisere en første versjon 1. november 2018. Etter det utvikles løsningen videre basert på brukererfaringer, ikke minst kommunenes erfaringer. Løsningen erstatter dagens varsling av luftkvalitet på nettstedet www.luftkvalitet.info. Nettsidene skal kunne leses på smarttelefon, nettbrett og PC/Mac.

Løsningens innhold

- Den gir detaljerte automatiske varsler om lokal luftkvalitet for alle kommuner og tettsteder. Dette er beregninger med utgangspunkt i værprognoser, utslippsdata og måledata fra utvalgte steder.
- Den varsler lite, moderat eller høy, eventuelt svært høy luftforurensning, samt forventet utvikling de nærmeste dagene.
- Sammen med varslet gis det helseråd til befolkningen og et forurensningskart som vil vise hvor i kommunen luften kan bli dårlig.
- Den inneholder veiledningsmateriell som skal støtte kommunens arbeid med lokal luftforurensning.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 6706 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfaret 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

- Den får en plattform som kommunen kan bruke aktivt til å formidle informasjon til egen befolkning med egne tekstvarsler. Dette kan være supplerende veiledning, opplysninger om tiltak og lenker til kommunens egne nettsider. På den måten kan kommunen oppfylle sin informasjonsplikt etter lovverket.
- Den første versjonen får ikke et saksbehandlingsverktøy som kommunen kan bruke i arbeidet med lokal luftkvalitet.

Svar fra kommunen

Vedlagt følger et svarskjema vi ber dere fylle ut og sende oss snarest på epost til [firmapost-
vd@vegvesen.no](mailto:firmapost-
vd@vegvesen.no). Siste frist er 12. oktober i år. Vi ber om en tilbakemelding på hvordan dere ønsker å delta i varslingstjenesten, og vi trenger en kontaktperson som får fullmakter til å delta i videre dialog med oss, uavhengig av hvor mye dere ønsker å engasjere dere i løsningen. Personen må ha fullmakt til å hjelpe oss med navn og ID på de som kommunen autoriserer til å formidle informasjon til egen befolkning. Vi ønsker ikke at ukjente kan skrive tekstvarsler.

Opplæring

Kommunene vil bli tilbudt opplæring. Meteorologisk institutt holder en workshop hos oss i Vegdirektoratet 17. september. Adressen er Brynsengfare 6, Oslo. Det blir anledning til å delta med 2 personer fra hver kommune, men vi må begrense antall deltakere til totalt 90 personer. Etter workshopen blir det laget en samlet informasjonspakke som blir sendt til kommunenes kontaktpersoner. For påmelding se avsnittet på neste side om Oppdatert informasjon fra Miljødirektoratet.

Kommunens bidrag

For å gjøre varslingen mest mulig treffsikker, slik at varselet reflekterer den reelle luftsituasjonen lokalt, er vi helt avhengige av bidrag fra kommunen.

Varslingstjenesten vil være automatisert. Hvis eller når det oppstår en forurensingsepisode som engasjerer befolkningen eller media, kan kommunen benytte anledningen til å legge ut tekst som supplerer de automatiserte varslene og helsesrådene. Dere bør ha tenkt gjennom hva dere bør skrive før en mulig hendelse oppstår. For mer informasjon se neste side.

De viktigste kildene til luftforurensingen er utslipp fra lokal veitrafikk, vedfyring, industri, skip og havn, samt langtransportert forurensning. Utfordringene med lokal luftforurensning varierer mellom kommunene. Nasjonalt har vi mye kunnskap om hvor store utslippene er, men dataene om utslipp fra for eksempel kommunale veier og lokal vedfyring er mangelfulle. Vi oppfordrer kommunen til å bidra med oppdaterte data om de lokale utslippene, og ønsker dialog om hvordan dette kan skje.

Kommunens ansvar

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftforurensing og ansvarlig instans for folkehelsearbeidet. Etter folkehelseloven §§ 5 og 7 skal kommunen bidra til å beskytte befolkningens helse og sikre kunnskap om faktorene som skaper luftforurensning. Kommunen skal gi informasjon, råd og veiledning i samsvar med dette. Etter forurensingsforskriften §§ 7-4 og 7-11 skal kommunen ha oversikt over den lokale

luftkvaliteten i kommunen, sørge for at oppdatert informasjon om luftkvalitet er tilgjengelig for publikum og sørge for at tiltak gjennomføres dersom det er nødvendig.

Kommunen må ha oversikt og har plikt til å varsle og informere innbyggerne om lokal luftkvalitet. Ved for høye nivåer med lokal luftforurensning har kommunen plikt til å iverksette tiltak for å bedre luftkvaliteten. En del kommuner har så høy luftforurensning at de står i fare for å bryte minimumskravene til kvaliteten på utendørs luft.

Det nye nettstedet skal bidra til at dere skal kunne utføre deres plikter på en mest mulig treffsikker måte. Luftforurensning er en av de viktigste enkeltstående faktorene til uønskede helseeffekter og for tidlig død i Norge, ifølge Folkehelseinstituttet.

Oppdatert informasjon fra Miljødirektoratet

Miljødirektoratet har etablert en ny webside som informerer om luftprosjektet og kommende arrangementer. Her finner dere informasjonspakker og program for workshopen 17. september med mulighet for påmelding. Se lenken:

<http://www.miljodirektoratet.no/luftkvalitet-varsling>

Miljødirektoratet vil også bruke nyhetsbrevet til www.miljokommune.no for å komme ut med informasjon. De planlegger i tillegg et webinar om lokal luftkvalitet for kommunene. Den nye tjenesten blir også et viktig tema på seminaret til Bedre byluft forum 14.-15. november hos Miljødirektoratet.

Transportavdelingen
Med hilsen

Marit Brandtsegg
Direktør

Sidsel Kålås
Avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Kopi til:

- KMD
- HOD
- SD
- KLD
- KS
- Fylkesmennene
- Fylkeskommunene
- Statens vegvesen regionvegkontorer
- Folkehelseinstituttet
- Helsedirektoratet
- Meteorologisk institutt
- Miljødirektoratet
- Kystverket
- NILU

